

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้มุ่งเน้นเพื่อตรวจสอบผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงที่มีต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยกับประเทศคู่ค้าที่สำคัญ โดยประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทยที่ทำการศึกษาค้นคว้าได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา เยอรมนี เดนมาร์ก สหราชอาณาจักร ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย และเกาหลีใต้ โดยทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยกับรายได้ประชาชาติที่แท้จริงของไทย รายได้ประชาชาติที่แท้จริงของประเทศคู่ค้าที่สำคัญ อันได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา เยอรมนี เดนมาร์ก สหราชอาณาจักร ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย และเกาหลีใต้ และอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงซึ่งอัตราแลกเปลี่ยนที่เป็นตัวเงินทั้งสองฝ่ายที่กำหนดโดยเงินตราของประเทศไทย (บาท) ต่อหน่วยเงินประเทศคู่ค้าที่สำคัญ โดยได้ทำการวิเคราะห์ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงทำการศึกษาเพื่อให้เกิดการวิเคราะห์และพยากรณ์ความสัมพันธ์ของตัวแปรดังกล่าวที่มีต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยได้อย่างถูกต้องและนำไปสู่การเสนอแนะในเชิงนโยบายได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

แบบจำลองของการศึกษาค้นคว้านี้ใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติ ด้วยเทคนิควิธี Cointegration และ ECM (Error Correction Model) ตามกระบวนการ ARDL โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์และพิจารณาผลกระทบที่มีต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทย

5.1 สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาตามกระบวนการ ARDL ซึ่งประกอบไปด้วย 2 ขั้นตอนหลัก พบว่า ขั้นตอนแรกเป็นการประยุกต์ใช้ค่าสถิติ F-statistic เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ที่มีอยู่ในระยะยาวหรือทดสอบการมี Cointegration ของตัวแปรที่ทำการศึกษา ซึ่งกระบวนการนี้จะไม่เหมือนกับทดสอบ Cointegration โดยทั่วไป เนื่องจากการใช้เทคนิค ARDL มีการหลีกเลี่ยงที่จะจัดหมวดหมู่ของตัวแปรให้เป็น I(1) และ I(0) อีกทั้งไม่จำเป็นต้องทำการทดสอบ Unit Root ก่อนและการพิจารณาค่าสถิติ F-statistic พบว่าค่า F-statistic ที่คำนวณได้บ่งบอกได้ว่าตัวแปรที่ทำการศึกษานั้นไม่มีลักษณะเป็น Cointegration ต่อกัน ขั้นตอนที่สองเป็นการประมาณค่า Error Correction term (EC_{t-1}) จากสมการ ECM คือสมการ (3) เพราะถ้าพบว่าเครื่องหมายค่าสัมประสิทธิ์

ของ (EC_{t-1}) เป็นลบและมีนัยสำคัญทางสถิติจะสามารถบ่งบอกถึงการมี Cointegration ระหว่างกันได้ เนื่องจากกลไกของ ECM จะสามารถปรับการออกนอกดุลยภาพให้เข้ามาสู่ดุลยภาพในระยะยาวได้

สำหรับผลการศึกษาเพื่อตรวจสอบผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงที่มีต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยกับประเทศคู่ค้าที่สำคัญ จากการวิเคราะห์บทบาทของตัวแปรที่ต้องการศึกษาในระยะยาว เนื่องจากไม่สามารถประมาณค่าในระยะยาวได้จาก Error Correction term จึงต้องประมาณค่า $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3, \alpha_4$ จากสมการ (3) แล้วนำกลับเข้าไปทำการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ในสมการเริ่มต้น (1) อีกครั้ง เพื่อนำค่าที่ได้มาอธิบายความสัมพันธ์ที่ต้องการศึกษา

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทรายได้ประชาชาติของไทย รายได้ประชาชาติของประเทศคู่ค้าที่สำคัญ และอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงที่มีต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทย เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบในระยะยาว แยกการอธิบายเป็นแต่ละบทบาทของตัวแปรที่ต้องการศึกษาดังต่อไปนี้

บทบาทรายได้ประชาชาติของไทยที่มีต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทย พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรรายได้ประชาชาติของไทยมีนัยสำคัญ 3 กรณี ซึ่งได้แก่ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย และแคนาดา และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 4 กรณี ซึ่งได้แก่ สหรัฐฯ เกาหลีใต้ เยอรมนี และสหราชอาณาจักร และสามารถแยกอธิบายค่าผลลัพธ์ที่ได้เป็นรายกรณีประเทศคู่ค้าที่สำคัญ อันได้แก่ กรณีไทยกับสหรัฐอเมริกา ได้ค่าเท่ากับ -2.5548 บ่งบอกได้ว่า การเพิ่มขึ้นของรายได้ประชาชาติของไทยร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยลดลงร้อยละ 2.5548 กรณีไทยกับญี่ปุ่น ได้ค่าเท่ากับ 1.0717 บ่งบอกได้ว่า การเพิ่มขึ้นของรายได้ประชาชาติของไทยร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.0717 กรณีไทยกับออสเตรเลีย ได้ค่าเท่ากับ 1.3637 บ่งบอกได้ว่า การเพิ่มขึ้นของรายได้ประชาชาติของไทยร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.3637 กรณีไทยกับเกาหลีใต้ ได้ค่าเท่ากับ 0.56758 บ่งบอกได้ว่า การเพิ่มขึ้นของรายได้ประชาชาติของไทยร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.56758 กรณีไทยกับแคนาดา ได้ค่าเท่ากับ -3.8188 บ่งบอกได้ว่า การเพิ่มขึ้นของรายได้ประชาชาติของไทยร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยลดลงร้อยละ 3.8188

กรณีไทยกับเยอรมนี ได้ค่าเท่ากับ 0.16973 บ่งบอกได้ว่า การเพิ่มขึ้นของรายได้ประชาชาติของไทยร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.16973 และกรณีไทยกับ

สหราชอาณาจักร ได้ค่าเท่ากับ 0.64464 บ่งบอกได้ว่า การเพิ่มขึ้นของรายได้ประชาชาติของไทยร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.64464

บทบาทรายได้ประชาชาติของประเทศคู่ค้าที่สำคัญที่มีต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยพบว่าค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรรายได้ประชาชาติประเทศคู่ค้าที่สำคัญ มีนัยสำคัญ 5 กรณี ซึ่งได้แก่ สหรัฐฯ ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ เดนมาร์ก และเยอรมนี และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 2 กรณี ซึ่งได้แก่ ออสเตรเลีย และสหราชอาณาจักร และสามารถอธิบายค่าผลลัพธ์ที่ได้เป็นรายกรณีประเทศคู่ค้าที่สำคัญ อันได้แก่ กรณีไทยกับสหรัฐอเมริกา ได้ค่าเท่ากับ 4.7885 บ่งบอกได้ว่า การเพิ่มขึ้นของรายได้ประชาชาติของสหรัฐอเมริการ้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยดีขึ้นร้อยละ 4.7885 กรณีไทยกับญี่ปุ่น ได้ค่าเท่ากับ -2.6093 บ่งบอกได้ว่า การเพิ่มขึ้นของรายได้ประชาชาติของญี่ปุ่นร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยลดลงร้อยละ 2.6093 กรณีไทยกับออสเตรเลีย ได้ค่าเท่ากับ -0.8186 บ่งบอกได้ว่า การเพิ่มขึ้นของรายได้ประชาชาติของออสเตรเลียร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยลดลงร้อยละ 0.8186 กรณีไทยกับเกาหลีใต้ ได้ค่าเท่ากับ 2.0510 บ่งบอกได้ว่า การเพิ่มขึ้นของรายได้ประชาชาติของเกาหลีใต้ร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.0510 กรณีไทยกับเดนมาร์ก ได้ค่าเท่ากับ 8.5321 บ่งบอกได้ว่า การเพิ่มขึ้นของรายได้ประชาชาติของเดนมาร์กร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.5321 กรณีไทยกับเยอรมนี ได้ค่าเท่ากับ 1.9928 บ่งบอกได้ว่า การเพิ่มขึ้นของรายได้ประชาชาติของเยอรมนีร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9928 กรณีไทยกับสหราชอาณาจักร ได้ค่าเท่ากับ -12.0709 บ่งบอกได้ว่า การเพิ่มขึ้นของรายได้ประชาชาติของสหราชอาณาจักรร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยลดลงร้อยละ 12.0709

บทบาทอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงที่มีต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยพบว่าค่าสัมประสิทธิ์ของอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงมีนัยสำคัญ 3 กรณี ซึ่งได้แก่ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย และเดนมาร์ก และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 4 กรณี ซึ่งได้แก่ สหรัฐฯ เกาหลีใต้ เยอรมนี และสหราชอาณาจักร และสามารถอธิบายค่าผลลัพธ์ที่ได้เป็นรายกรณีประเทศคู่ค้าที่สำคัญ อันได้แก่ กรณีไทยกับสหรัฐอเมริกา ได้ค่าเท่ากับ -1.0207 บ่งบอกได้ว่า การเพิ่มขึ้นของอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงระหว่างเงินบาทต่อสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยลดลงร้อยละ 1.0207 กรณีไทยกับญี่ปุ่น ได้ค่าเท่ากับ -0.72735 บ่งบอกได้ว่า การเพิ่มขึ้นของอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงระหว่างเงินบาทต่อสกุลเงินเยน ร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยลดลงร้อยละ 0.72735 กรณีไทยกับออสเตรเลีย ได้ค่าเท่ากับ -0.79658 บ่งบอกได้ว่า การเพิ่มขึ้นของอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงระหว่างเงินบาทต่อสกุลเงินดอลลาร์

ออสเตรเลีย ร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยลดลงร้อยละ 0.79658 กรณีไทยกับเกาหลีใต้ ได้ค่าเท่ากับ -0.75507 บ่งบอกได้ว่า การเพิ่มขึ้นของอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงระหว่างเงินบาทต่อสกุลเงินวอน ร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยลดลงร้อยละ 0.75507 กรณีไทยกับเคนมาร์ก ได้ค่าเท่ากับ -2.3724 บ่งบอกได้ว่า การเพิ่มขึ้นของอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงระหว่างเงินบาทต่อสกุลเงินโครน เคนมาร์ก ร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยลดลงร้อยละ 2.3724 กรณีไทยกับเยอรมนี ได้ค่าเท่ากับ -0.26706 บ่งบอกได้ว่า การเพิ่มขึ้นของอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงระหว่างเงินบาทต่อสกุลเงินยูโร ร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยลดลงร้อยละ 0.26706 กรณีไทยกับสหราชอาณาจักร ได้ค่าเท่ากับ 28.6879 บ่งบอกได้ว่า การเพิ่มขึ้นของอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงระหว่างเงินบาทต่อสกุลเงินปอนด์สเตอร์ลิง ร้อยละ 1 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 28.6879

5.2 ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ค่อนข้างจะมีระยะเวลาในการเก็บข้อมูลที่จำกัด โดยเป็นการเก็บข้อมูลอนุกรมเวลารายไตรมาส ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 (ไตรมาสแรก) ถึงปี พ.ศ. 2549 (ไตรมาสที่ 4) แต่เนื่องจากบางประเทศมีข้อมูลค่อนข้างจำกัด อาทิเช่น ประเทศเยอรมนี ประเทศเคนมาร์ก ที่มีการเปลี่ยนระบบอัตราแลกเปลี่ยน เป็นต้น และข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยไม่มีเผยแพร่ในข้อมูลสถิติของหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ทำให้ต้องขอข้อมูลโดยตรงจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งค่อนข้างที่จะยุ่งยากพอสมควร ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การศึกษานี้มีการจำกัดทางด้านข้อมูล หากมีการศึกษาครั้งต่อไปควรทำการศึกษาโดยเก็บรวบรวมข้อมูลแยกเป็นรายสินค้า และเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นรายเดือน ตลอดจนการปรับใช้เทคนิควิธีการในแบบอื่นๆ เพิ่มเติมเพื่อที่จะสามารถทำการวิเคราะห์ที่ได้ครอบคลุมและชัดเจนมากขึ้น